

Pipafigyist

2008. augusztus • II. évfolyam, 4. szám

Jászfényszaru Közéleti Civil Hírmondo

Ára: 100 Ft

Három generáció fogorvosa

Beszélgetés Dr. Csábi Lászlóval

– Tényleg nyugdíjba vonulsz?

Négy éve már nyugdíjba mentem, csak egy kicsit még dolgoztam. Most végleg abbahagyom a munkát. Akkor kell abbahagyni, amikor az embernek még van ereje, egészsége és energiája másra is.

– Mikor kerültél Jászfényszarura?

1967-ben végeztem Budapesten, három évig Mezőkövesden dolgoztam, majd szakvizsgáztam. Közben 3 évre besoroztak, hat hónapig tényleges katoná voltam, két és fél évet ki kellett váltanom: havi 323 Ft katonaadót fizettem az 1300 Ft fizetésemből.

1970 októberben jöttem Jászfényszarura. Az itt töltött 38 év egy élet munkája. Akkor egyedüli fogorvosként dolgoztam itt és Pusztamonostoron. Volt, hogy este tíz órákor még a rendelőben voltam. Fial voltam, jól bírtam a munkát. Később jött Misztina Ibolya doktornő és a körzetet megosztottuk.

Vannak betegek, akiknek már az unokáját is kezelem.

– Szívesen fogadtak?

Igen, ma úgy érzem, hogy szívesen fogadtak. Nem kellett Jászberénybe eljárni fogorvoshoz. Kellett egy kis idő, amíg megismertük egymást.

– Volt sok szabadidőd?

Kezdetben túl sok nem volt. Fial koromban sportoltam, középtáv futó voltam és fociztam is. Ennek köszönhetően jól bírtam a fizikai terhelést. Például állva dolgoztam 41 éven keresztül, manapság a fogorvosok többsége ülve dolgozik. Később befogadtak a helyi vadásztársaságba,

hétvégeken 5-6 km-t gyalogoltam. Valószínű ennek köszönhetem, hogy legutóbbi betegségeből gyorsan felépültem.

Volt egy baráti társaságunk és néha Budapestre is jártunk.

– Csak lótted vagy el is készítetted a vadat? Tudsz főzni?

Ha vadpörköltet vagy vadbográcsot kell készíteni, akkor mindig én szoktam főzni. Vannak „műfogásaim” is, de ha szíved-lelked beleadod, az már rossz étel nem lehet.

– Meséj a családdról!

Feleséggem, akivel 40 éve együtt élek, nem csak társam, hanem sok éven keresztül munkatársam is volt.

A fiam és a menyem orvosok, Eger mellett praktizálnak. Két aranyos, gyönyörű unokám van, imádom őket. Szívesen töltjük velük a hétvégeket.

Egy ideje kétlaki életet élünk, Egerben építkeztünk, hogy

nyugdíjas korunkra a család együtt legyen. Szeptemberre tervezzük a végleges költözést.

– Mivel töltöd majd nyugdíjas éveidet?

Unokázni, kertészkedni fogok.

Van egy kis szőlőm, szeretem a jó vörös bort, nem mellesleg az egészségre is jó hatással van. Kipróbálom a borkészítést. Erre igyunk egy pohár bort.

– Kívánunk jó egészséget és hosszú, boldog nyugdíjas kort.

Lejegyezte:

Dr. Palencsár Csaba és Palencsár Erzsébet

Mikszáth Kálmán: Valaki mindig lát

1877

...mert a jellem legtitikosabb redői ott simulnak szét, hol emberi szem látásától megkímélteknek hiszik magukat...

...Te derék leány vagy: aki ott is becsületes tudtál maradni, hol nem szeméremből szoktunk azok lenni. Te Irmára szavaztál s ezzel kimutattad szerénységedet, becsületességedet és nemes jó szívedet, aminek Irma csak a látszatát bírja, mert ő önmagára szavazott. Így válik meg, ki az igazi arany. Tartsd meg, gyermekem, a nemes tulajdonságaidat, hogy hasznos tagja és díszje lehess a társadalomnak. Ezen összeget pedig add át becsületes tanítónak, kinek nagy érdeme van a te mai dicsőségében: ő majd a takarékpénztárba helyezi azt el számodra addig, míg szükséged lesz rá. Ti pedig, édes gyermekeim – szól azután az öreg nagyságos úr a többiekhez – fordulva –, okulva e mai példán, tanuljátok meg, hogy amikor rosszat, nem szépet cselekedtek, sohasem tehetitek ezt titokban. Mindig lát valaki. Ha más nem, az isten, kinek ezer módja van napvilágra hozni az olyan tetteit, ki csak az emberek előtt akar látszatni becsületesnek, de ott, hol senki sem látja, mindent megenged magának. Az ilyen becsületesség olyan, mint a báránybőrbe öltözött farkas. Higgyétek meg nekem, mindig kiválik a szeg a zsákból.

MEGHÍVÓ

Jászfényszaru Város Önkormányzata a városá válás 15. évfordulója és a település első írásos említésének 575. évfordulója tiszteletére hagyományteremtő céllal

TARLÓFESZT IVÁLT

rendez, melyre minden érdeklődőt szeretettel vár.

Időpont: 2008. augusztus 9. (szombat) 9 órától - 19 óráig

Helyszín: Jászfényszaru, a 32-es főút körforgalmi csomópontjától a vasútállomás felé haladva a jobb oldali tarló.

Programok:

Tarlón: 9 órától **Tarló hétpróba verseny**
(bálaépítés, petrencerúdtartás, tarlófutás, póznamászás, körbála gurítás, ügyességi próbák)

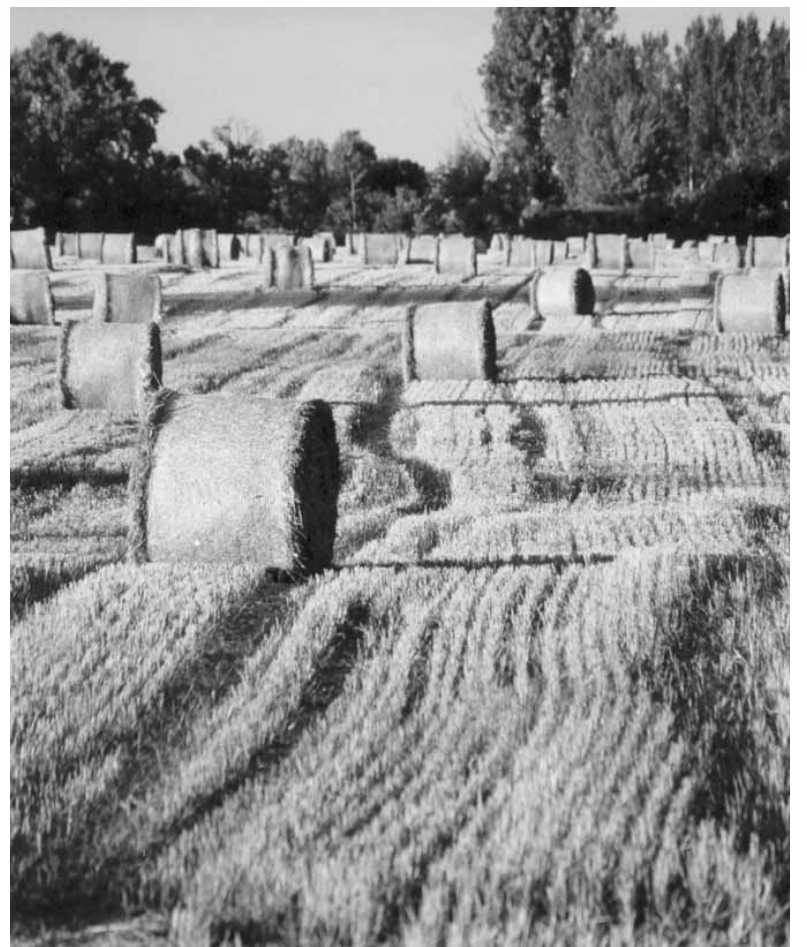
Konferencia sátorban: 13 órától **Gazda - kereskedő találkozó**

Folkszínpadon: 12 órától **Jó ebédhez szól a nóta Bognár Gyulával**
15 órától **Aratódalok**
16. 30 órától **Bohócműsor**
17 órától **Karaoke (énekműsor)**
18 órától **Cimbaliband népzenei koncert**

Kísérő programok:

Kézműves sátor: szalmafonás, só-gyurmakészítés, stb.
Bála-labirintus verseny gyerekeknek
Huszár-lovasbemutató, lovas kocsikázás, lovagoltatás
Jász Íjász és jurta bemutató
Aratás során használt gépek kiállítása, bemutatók
Kirakodó vásár, felfújható ugrálóvár, kemencés tejfőlés lángos sütés
A vendéglátást a Vágó Bt. biztosítja.

Bővebb információ július 22-től a www.jaszfenyszaru.hu honlapon és Tóth Tibornál a 30-337-3336 telefonon.

Jeles évszázadok

Július

190 évvel ezelőtt született Semmelweis Ignác (Buda, 1818. július 1. – Bécs, 1865. augusztus 13.), orvos, a gyermekágyi láz okának és gyógy módjának felfedezője. 1844-ben avatták orvosdoktorrá. Elsőként mondta ki, hogy a gyermekágyi láz nem önálló kórkép, hanem bomlott szerves anyagok okozta fertőzés következménye, amit boncolást végző szülészorvosok viszik át a vizsgálat során a betegekre. Hamarosan rájött a hatásos védekezésre: erőteljes kézmosást kell végezni klórmeszes oldatban. Módszerében még munkatársai is kételkedtek, a halálozások számának radikális csökkenése ellenére sem fogadták el. Semmelweis csalódottságában Pestre költözött; itt a Rókus kórház főorvosa, majd 1855-től a szüléset és nőgyógyászat professzora lett. Kudarcai hatására végül elméje elborult, nyomasztó körülmények között, zárt osztályon fejezte be életét. Halála után eljárása átmenetileg feledésbe merült, a közben fellépő Lister módszere terjedt el, a karbolsavas fertőtlenítés. Manapság a két eljárás kombinációját alkalmazzák.

70 évvel ezelőtt született Szilágyi Domokos (Nagysomkút, 1938. július 2. – Kolozsvár, 1976. november 2.) erdélyi magyar költő, író, irodalomtörténész és műfordító. Első verse 1956-ban az *Utunkban* jelent meg. Kolozsvárott a Bolyai Egyetemen 1960-ban magyar szakon végzett. Az első verseskötetét az „*Álom a repülőterren*”-t 1962-ben nyomtatták ki. Az *Igaz Szó* és az *Előre* munkatársa volt. Az 1970-es évek elején bejárta Németországot és Skandináviát. Utolsó éveiben Kolozsvárott élt. Súlyos betegen saját kezével véget vetett az életének. Sokféle elemből építette fel verseit, az erdélyi népköltészetől T.S. Eliot lírájáig számtalan hatást ötvözött egygyé. Példaképp Bartók Bélában találta meg, költészetét a diszharmonikus hangzatokból újszerű harmóniát létrehozó bartóki zene mintájára dolgozta ki.

155 évvel ezelőtt született Csontváry Koszta Tivadar (Kisszeben [Szlovákia], 1853. július 5. – Bp., 1919. június 20.), festőművész. Gyógyszerész volt, csak 41 éves korától tanult festeni különböző mesterektől, de lényegében autodidakta volt. Dolgozott Dalmáciában, Olasz- és Németországban, Egyiptomban, Palesztinában és Athénban, Szíriában, Párizsba és Libanonban. Legismertebb alkotásai: *Nagy-Tarpatak a Tátrában*, *Görög színház Taorminában*, *Naptemplom Baalbekben*, *Magányos cédrus*, *Zarándoklás a cédrusfához*. Külföldi kiállításait (pl. Párizs, 1907.) a kritikusok dicsérték, itthon viszont nemigen ismerték el, amihez külön életvitelle is hozzájárult, lappangó skizofréniája egyre jobban elhatalmasodott rajta. Művészetét az expresszionizmushoz, illetve posztimpreszionizmushoz szokás kötni, de igazából nem tartozott egyik elhatárolható irányzatba sem. Az egyik legkülönösebb, de egyben legegységibb és rendkívül jelentős magyar művész volt.

285 évvel ezelőtt született és 215 évvel ezelőtt hunyt el Makó Pál (Jászapáti, 1723. július 9. – Buda, 1793. augusztus 19.), korának legmodernebb szemléletű tankönyvírója, a matematikus jezsuita tanár. Tizenhét éves korában lépett be a rendbe és 1755-ben szentelték pappá. Bécsben a magyar ifjak képzésére alapított Theresianum tanárává nevezték ki, ahol matematikát, fizikát és mechanikát oktatott. Jelentős szerepet vállalt a magyar közoktatásügy újjászervezésében. A nagyszombati egyetem Budára helyezése után őt nevezték ki a bölcsészeti kar igazgatójává. Jelentős tevékenységet fejtett ki mint tanár, tankönyvszerző és a kor új tudományos eredményeinek népszerűsítője. Tankönyvet írt a logika, metafizika és a matematika oktatásához. Fizikai tárgyú műveiben a kor érdeklődésének előterében álló problémákkal foglalkozott; értekezést írt a villám természetéről, a Hold feltételezett légköréről, a Föld alakjáról, az északi fényről. Gyakorlati jelentőségűek géptani és vízépítészeti tanulmányai.

120 évvel ezelőtt született Füst Milán (Budapest, 1888. július 17. – Budapest, 1967. július 26.) költő, író, drámaíró, esztéta. Elszegényedett zsidó kispolgári családban született. 1908-ban jelent meg első írása a Nyugatban. Felső kereskedelmi iskolákban tanított, 1918-ban a Vörösmarty Akadémia ügyésze, 1920-ban fölfüggesztették állásából, 1921-ben nyugdíjaztatta magát, életét az írásnak szentelte. 1947-ben a Képzőművészeti Főiskolán tanított, a budapesti egyetemen az esztétika magántanára lett. 1950-től íróként öt évig hallgatni kényszerült; engedélyezték viszont, hogy előadásokat tartson a budapesti bölcsészkaron. Műveit egyetlen élmény, a valóságától elidegenült egyén életérzése ihlette. Mélyen szkeptikus személyiség volt. „Objektív lírára” törekedett, talányos szimbolikájú, mitikus növesztett versvilágot alkotott. Drámahősei szintúgy lelkük „fantomjaival” küzdenek, objektív szégyenük semmisíti meg őket. Szépprózája, szemben más műfajaival, oldottabb, improvizatív, realisztikus. Legnagyobb prózai alkotása, *A feleségem története*, amelyért francia megjelenése után 1964-ben Nobel-díjra is jelölték.

160 évvel ezelőtt született Eötvös Loránd (Buda, 1848. július 27. – Budapest, 1919. április 8.), egyik legnagyobb természettudósunk. A budapesti egyetemen Jedlik Ányos nyugalomba vonulása után vette át a kísérleti fizika tanszék vezetését. 1899 és 1905 között a Magyar Tudományos Akadémia elnöke volt. Az 1870-es évek elejétől két évtizeden át a kapillaritás jelenségével foglalkozott. A felületi feszültség mérésére új módszer dolgozott ki: ez lett az Eötvös-féle reflexiós módszer. A 80-as évektől a gravitáció felé fordult az érdeklődése. Megszerkesztette világhírűvé vált torziós ingáját. Műszerét a nemzetközi közvéleménynek 1906-ban mutatta be. Az első sikeres olajkutatósi célú gyakorlati méréseket a Morva-mezőn végezték 1915-ben, és ezzel kezdetét vette a nyersanyagkutató geofizika, amelynek két évtizeden keresztül Eötvös torziós ingája volt az uralkodó műszere – alkalmazták többek között a texasi, a venezuelai és a közel-keleti olajmezők feltárásánál.

Meg kell tanulni élni a nők új lehetőségeivel

Beszélgetés Kopp Mária professzor asszonnyal, egyetemi tanárral, a SOTE Magatartástudományi Intézetének tudományos igazgatóhelyettesével.

Milyen erővonalak mentén alakult át a nők szerepe az elmúlt évszázadban?

– Régen csak azok a nők tudtak komoly társadalmi hatást kifejteni, akik uralkodói családból származtak – mint Szent Erzsébet vagy skóciai Szent Margit. Korábban a testi erő számított a vezetésben, ezért a férfiaknak volt meghatározó szerepük. Ma már tudjuk, több vizsgálat bizonyítja, hogy a női vezetők sok tekintetben demokratikusabbak. Persze akkor, ha nem akarnak jobb férfiak lenni, mint a férfiak.

A harcoss feminizmus, amely szembe próbálja állítani a férfiakat és nőket, már inkább gátja a fejlődésnek. De tény, hogy ezek a mozgalmak nagyon sokat tettek a nők jogaiért, és erre szükség volt. Viszont máig sem tanulta meg a társadalom, hogyan lehet élni a nők új lehetőségeivel. Változáson ment át a házasság fogalma is. Korábban inkább érdekközösség volt, ma életszövetségnek tekintjük, amelyet önként vállal mindkét fél.

Valóban egyenlőség van férfi és nő között?

– Nem, de nem is lehet, hiszen a férfiak nem tudják átvállalni a gyermekek világra hozatalát, korai nevelését. Úgy kellene nagyjából egyenlő esélyeket biztosítani, hogy a nők ne legyenek hátrányos helyzetben a gyermekvállalás miatt. A család és a hivatás szerepkonfliktusa az anyák életében drámai Magyarországon, mert szinte törvényszerűen negatív diszkrimináció érvényesül az iskolázott nőkkel szemben, hogyha gyermeket is szeretnének. Az egyetemisták és doktori képzésben részt vevők között közel egyenlő a nemek megoszlása, ám sokkal kevesebb nő dolgozik vezető beosztásban, az akadémikusok körében pedig alig vannak.

Milyen jó és rossz oldala van a nők megváltozott helyzetének?

– Összességében pozitív jelenségnek tekinthető a nők társadalmi szerepvállalása. Minden vizsgálat azt mutatja, hogy azok az asszonyok, akiknek családjuk is van és dolgoznak is, tovább élnek, egészségesebbek, kiegyensúlyozottabbak. A nők iskolázottsága emellett közvetetten védi a gyermekek és a férfiak egészségét is.

Ami viszont nagyon komoly negatívum, hogy a társadalom egyáltalán nem veszi figyelembe, hogy csak a nők tudják világra hozni a gyermekeket, illetve hogy a gyermek fejlődése szempontjából elengedhetetlen, hogy az első években együtt legyen az anyával. Sajnos, ma a nők hobbijának tekintik a gyermekvállalást. Ugyanakkor a társadalom és természetesen maguk az érintettek érdeke az is, hogy a nők képzésébe fektetett évek, erőfeszítések ne vesszenek kárba, hogy lehetőségük legyen a társadalomban kamatoztatni tudásukat.

Sokat hallani arról, hogy a magyar társadalom még ma is alapvetően családcentrikus...

– Szerencsére hazánkban nagyon alacsony, körülbelül három százalék azoknak a nőknek az aránya, akik egyáltalán nem akarnak gyermeket. Sőt, túlnyomó többségük úgy gondolja, nem lehet boldog, akinek nincsen gyermeke. Ez nagy szó, mert egyáltalán nincs ez így más, hasonló helyzetben lévő országokban. Ugyanakkor féltő, hogy mindez változni fog. A nők igyekeznek összeegyeztetni a családot és a munkát, ám a társadalom semmiben sem segít nekik. Ezért egyre halasztják a gyermekvállalást. Míg a nyolc osztályt vagy kevesebbet végzettek esetében a kívánt gyer-

mekek száma megegyezik a születettekével, a magasabb végzettségű nők – és férfiak is – több gyermeket szeretnének, mint amennyi végül világra jön. A jelenlegi demográfiai helyzetben a kívánt gyermekek megszületésének és nevelésének segítése lenne a legfontosabb feladat.

Hogyan kellene és lehetne ezt segíteni?

– Elsősorban szemléletváltással: ne csak általában a társadalom, hanem a munkahelyek, az önkormányzatok is vállalják a családbarát attitűdöt. Ha egy anya otthon kíván maradni a gyermekével, az legyen ugyanolyan elismert hivatás, mint bármilyen más társadalmi szerepvállalás. De legyen lehetősége arra is, hogy a család mellett elmenjen dolgozni. Kimutatták, hogy ha egy munkahely számára fontos a család és támogatja ebben az alkalmazottakat, azok sokkal lojálisabbak. Emellett nem lehet eléggé hangsúlyozni a rész- és távmunka, valamint a rugalmas munkaidő jelentőségét. Az Európai Unió tagállamaival összehasonlítva Magyarországon a legalacsonyabb ezen munkavállalási formák elterjedtsége.

Nagyon fontos volna a kommunikációs készségek tanítása, amelyek segíthetnek megelőzni, illetve megoldani a családokban a konfliktusokat. Egy családban a gyermek születése – bár a felmérések szerint a legnagyobb örömet tartják az emberek – tipikus stresszforrás, kihívás. Nagyon nehéz az új, kötelezettségekkel teli élethelyzetet elfogadni, és ez komoly tényező a válásokban. Emellett a nőket fel kellene készíteni arra, mit jelent otthon lenni a gyermekkel. Egyedül van, nem tud kimozdulni a lakásból, a baba sír, és nem tudja, mit kellene tennie, úgy érzi, nem kompetens anya – ezen helyzetek miatt a fiatal anyák majdnem tíz százalékánál kimutatható depressziós állapot. Ennek megelőzése vagy legalább kezelése nagyon fontos volna, mert mindezt a gyermek és az egész család komolyan megszenvedti.

Él bizonyos előítélet azokkal a nőekkel szemben, akik másra – bébiszitterre, bölcsődére – bízzák gyermeküket, mert vissza szeretnének menni dolgozni...

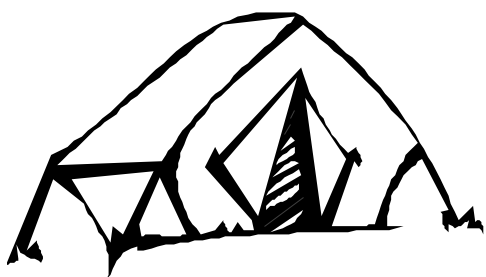
– Ezt a tipikus előítéletet semmi sem támasztja alá. Az első hónapokban az anya nem pótolható mással, de semmiben nem szenved hátrányt a gyermek, ha egyéves korától az édesanyja mellett más, egy megfelelő személyiségű ember is van vele. Emellett nagyon fontos volna az apákat is bevonni a gyermeknevelésbe. Norvégiában, a nyolcvanas években *Gro Harlem Brundtland* miniszterelnökként és négygyermekes anyaként sokat tett az esélyegyenlőségi törvény megvalósításáért, amely komolyan támogatja, hogy részidőben az apák is otthon maradjanak a gyerekekkel. Kiderült, hogy ez nemcsak a gyermekvállalások számát (ott 2006-ban 3,7 volt a népességnövekedés aránya), hanem a férfiak és nők várható élettartamát is megnövelte.

Mária az az ikon, akiben szemléljük, Isten miként képzelte el a nőt. Mit kellene ma leginkább szem előtt tartanunk, megvalósítanunk ebből?

– Mária több mint szimbólum, mert az igazi anya olyan, akire mindannyiunknak feltétlenül szüksége van. Csodálatos, hogy a katolikus egyházban Isten után a legmagasabbra egy édesanyát helyezünk. Ha az anyaság tisztelete ilyen általános lenne a társadalomban, egészen másmilyen lenne a világ.

Forrás: Szalontai Anikó, Új Ember

Mi lesz veled jázsági turizmus?

„Magyarország sok bajának fő okozója a széthúzás és a kishitűség.

Ha jobbra akarjuk fordítani a sorsunkat, mindeneke előtt ezen a hozzáálláson kell változtatnunk, ez lesz a kulcsa a turizmus sikerének is...”

TDM kézikönyv

Azt gondolom, a fenti idézet ránk, jászokra is ráillik.

A Jázság ez idáig egyetlen turisztikai jellegű civil szervezete, a Jázska Turisztikai Egyesület sajnos nem kapott meghívást a Jász Világtalálkozó alkalmából szervezett turisztikai fórumra, pedig az említett egyesület elnökeként már több, a megye, illetve a jász települések turisztikai fejlesztésével kapcsolatos rendezvényen vettem részt, amelyeken viszont az említett fórum szervezői nem voltak jelen. Tapasztalataimat ez úton szeretném megosztani.

A tavasszal Szolnokon megrendezett turisztikai kiállítás és konferencia döbbenett rá, hogy az európai turisztikai trendekhez képest több évtizedes lemaradásban lévő magyar turizmus nem épp zászlóshajójaként számon tartott Szolnok városa szintén évtizedekkel előzi meg a Jázságot, és akkor a Tisza-tavi településeket és Cserkeszlőt még nem is említettem. Az esemény kapcsán a megyeházán megrendezett fórumon, ahol a megye, Szolnok város, valamint a regionális és országos turizmus képviselői foglaltak helyet az elnöki asztalnál, szinte minden megyei település képviseltette magát, ám a Jázságból mindössze négyen éreztük fontosnak a megjelenést.

A kiállításon ismét csak egy egyméteres asztal jutott a Jázságnak. Egyedül a mi asztalunk árválkodott képviselő nélkül, a szomszédok szerint továbbképzésen voltak a mieink. Érdeklődtem a kiállítás szervezőjénél, hogy a Jázska Egyesület által kimondottan az ilyen kiállításokra készített mobil, és az utazás kiállításán debütált installáció kihelyezhető lett volna-e? A válasz az volt, hogy ez fel sem merült.

Júniusban zárult Jászapátiban a Leader pályázat keretében öt alkalomból álló – bátran kijelentem – nemzetközi mércét is megütő turisztikai képzés. A képzés családias légkörben zajlott, csupán az apáti falusi turizmus művelői és néhány intézményi vezető adták a hallgatóságot.

Az előadók szomorúan konstatálták, hogy a Tourinform irodák nem vesznek részt a jázsági helyzetgyakorlatokra épülő képzésen. Az évek alatt harmincmilliót felémészítő, nulla látogatottságot produkáló, Cadsis-es tematikus utak gazdái sem éltek az lehetőséggel, pedig legalább utólag rájöhettek volna kudarcuk okaira. Megjegyzem, még az Utazás 2007 szervezésekor a Jázska vezetőjeként a kiállítás kapcsán az egyesületet segítő marketing szakemberekkel közösen elmondtam, hogy módszereik eredménytelenek lesznek. A pénz elfogytával tartanak ott, ahol kezdeniük kellett volna. Mondhatni tipikus eset: talán fel sem tűnt senkinek, hogy bejött a papírforma.

A leader-es képzésen kevesen voltunk, de mégis elegendő ahhoz, hogy a TDM meg-

ismerése és megértése után nyiladozni kezdjen a szemünk. Építkezz alulról, alkalmazd profikat, önkormányzatokat, vállalkozókat, civileket közösen, ellesve a hatékony nyugati modellt, az EU és az állam ösztönzésével, illetve támogatásával.

Mit ér viszont az Európai Unió és a magyar állam együttes szándéka a Jázságban?

Kérdés, hogy a TDM szervezetek létrehozására szánt támogatások ismét a feneketlen zsákban landolnak-e vagy pedig az önkormányzatok és JTT képes lesz tényleges partnerségre a turisztikai szereplőkkel, megosztva számos eddigi ez irányú privilégiumát?

Mi tehát a teendőnk?

A TDM modell a turisztikai egyesületekre vagy az e célra létrejövő gazdasági társaságra bízva a turizmus szervezését (tagok lehetnek: az önkormányzat, a vállalkozók és a civil szervezet). Települési szinten tagdíjából működik a TDM szervezet, térségi szinten 20-30 ezer vendégéjszaka alapján lehet szeptembertől irodánként mintegy 30 milliós egyszeri támogatásra pályázni.

A pályázati források a Jázságban is felhasználhatóak. Ennek tudatában akadnak olyanok, akik a Jázska alapítási dokumentumában megfogalmazott célokat átveve egy kvázi újabb, minden jász települést átfogó civil turisztikai egyesületet kívánna alapítani (a Jázskaút kissé átterjesztelve). Ami nem baj, csak a tapasztalat az, hogy ez nem megy, mert Záhonytól Hegyeshalomig nem lehet ugyanaz a nóta.

Ráadásul a bírósági bejegyzések és az általában egyéves egyesületi létehez kötött támogatási feltétel tudatában az újonnan alapított szervezeteknek esélyük sem lesz ez év őszén pályázni.

Amit viszont nagyon gyorsan meg kellene kezdeni, hogy végre a településeken kezdődjön meg a civil turisztikai szerveződés. Ez ugyanis az alapvető feltétele annak, hogy helyben sikerüljön megszerezni a turisztikai szereplők bizalmát és partnerségét. Helyi szinteken kell új egyezségeken alapuló partnerségeknek születnie és ezeknek a sejteknek kell újabb kibővített érdekszövetségben a Jázságot, mint turisztikai desztinációt megalkotnia és képviselnie. A Jázska is erre törekszik, hiszen mi a tagjaink településein igyekszünk a TDM-t megismertetni és szükség esetén segíteni a bevezetésében.

Az objektív helyzet az, hogy a Jázság jelenlegi egyetlen turisztikai egyesülete a miénk. Az utóbbi évek Utazás kiállításain a mi kezdeményezésünkre és szervezésünkben széleskörű összefogással sikerült a térség méltó bemutatása. A legjelentősebb turisztikai szolgáltatók tartoznak tagjaink sorába. Célunk eléréséhez, a Jázság turizmusának fellendítéséhez azonban ez idáig megfelelő eszköz híján voltunk.

A TDM modell sikeres alkalmazása nem csak a turizmusban, hanem a társadalom építés egyéb területein is új korszakot nyit-hat.

Bízva az új korszak nyitányában a Jázska Turisztikai Egyesület minden lehetőségét, tapasztalatát felajánlja és partnerségét kínálja mindazoknak, akik tenni akarnak térségünkben a turizmusért.

Meglévő formális kereteinket szívesen megosztjuk azokkal, akik nem tudnak önálló szervezetet létrehozni.

A fentiek tudatában hiszem, hogy kulturális és természeti örökségünk őrzőivel, a gazdasági szereplőkkel és politikusainkkal együtt valóra válthatjuk közös turisztikai álmainkat.

Kovács György

Jászka Turisztikai Egyesület

Jeles évszázadok

Augusztus

145 évvel ezelőtt született Gárdonyi (er. Ziegler) Géza (Agárd, 1863. augusztus 3. – Eger, 1922. október 30.) író, költő. Édesapja Ziegler Sándor uradalmi gépész, jószágigazgató a szabadságharc idején fegyvereket is gyártott. Iskolái elvégzése után segédtanító, illetve katolikus kántor és tanító volt. 1886-ban megindította a *Tanítóbarát* című tanügypolitikai havilapot, szerkesztője volt a *Garabonciás Diák* című győri éleclapnak. Novellái, versei sorra jelentek meg a budapesti lapokban. Munkatársa volt a *Szegedi Hírmondónak*, a *Szegedi Naplónak*, az *Arad és vidékének* és a *Magyar Hírlapnak*, utóbbiba zenei cikkeket is írt. 1899 karácsonyán elkezdte közölni a Pesti Hírlap legismertebb alkotását, az *Egri csillagokat*. 1922. október 30-án hunyt el. Az egri vár Bebek-bástyájában temették el.

600 évvel ezelőtt született Vitéz János (Szrednya, (ma Horvátország), 1408. augusztus 8. – Esztergom, 1472. augusztus 8.), főpap, királyi kancellár, a természet-tudományok és történetírás pártfogója. Különös érdeklődést tanúsított a csillagászat, és főként az asztrológia iránt, táblázatokat és műszereket szerzett be. Peurbach fogyatkozás-számító táblázatának egyik kéziratos példányában a számolás kiindulásának Vitéz akkori székhelyét, Nagyváradot vette alapul, innen a munka nemzetközileg elterjedt elnevezése: *Tabulae Waradiensis*. Esztergomi érsekként politikai szerepe is fontos volt: Hunyadi János halála után atyai gondoskodással őrködött fia felett, jelentékeny szerepe volt Hunyadi Mátyás királyá koronázásában is.

220 évvel ezelőtt született ifj. Bedekovich Lőrinc (Jászfényszaru, 1788. augusztus 8. – Jászfényszaru, 1857. október 2.), Jász kerületi földmérő, építőmérnök. Mérnöki oklevelét a pesti mérnöki intézetben 1815-ben szerezte. Apja, id. Bedekovich Lőrinc mellett dolgozott, majd annak nyugdíjba vonulása után 1848-ig töltötte be a Jász kerületi földmérő pozícióját. Jászberény városrendezési tervei (az 1820-as, 1830-as évekből) jórészt az ő nevéhez fűződnek. Ifj. Bedekovich Lőrinc munkásságának emléke Jászberényben máig meglévő két műemlék épület. 1838-39-ben immár harmadik tervváltozat alapján épült fel a mai városháza épületének tér felőli része, és ő vezette az építést is. A város másik műemléképülete az 1839-40-ben épült Rozália kápolna Bedekovich Lőrinc mérnök és Haág Ádám kőművesmester közös munkája.

20 évvel ezelőtt hunyt el Heppes Aladár (Arad, 1904. november 20. – Ridgefield, 1988. augusztus 15.), vadászpilóta, a Magyar Királyi Honvéd Légierő 101. „Puma” vadászpilóta osztagjának (majd ezredének) parancsnoka. Középkolai tanulmányait kitűnő eredménnyel végezte, így felvették a Ludovika Akadémiára. 1928-ban évfolyamelsőként avatták tüzér főhadnaggyá, de átkérte magát a titkos légierőhöz. Szombathelyen képezték ki vadászpilótáira 1935-ben. A rejtett légierő időszakában Székesfehérváron hozták létre az „időjelző alcsoportot”, valójában vadászpilóták századat. Heppes itt tervezte meg az üvöltő pumafejét, amely napjainkig legendás hírnévvel bír. 1944. május 1-jén alakult meg a Légierő 101. Puma vadászpilóta osztagja, amit később ezredévé bővítettek, parancsnokává Heppes neveztek ki. A keleti fronton és a honi légvédelemben összesen 33 bevetést repült, ezalatt 8 légi győzelmet aratott. A 1945. május 5-én együtt adta meg magát katonáival az amerikai erőknek. A háború után nem jöhetett haza. Először Ausztriában, majd 1951-től az USA-ban élt.

50 éve hunyt el Reguly Antal (Zirc, 1819. július 11. – Buda, 1858. augusztus 23.) néprajzkutató, utazó, a magyarországi finnugrisztika egyik legelső, kiemelkedő képviselője. Az 1843-1846. között, az oroszországi finnugor népek körében végzett gyűjtő- és kutatómunkája miatt Észak-Körös Csomája néven szokták emlegetni. Elkészítette az Északi-Úrál földrajzi és néprajzi térképét. Itthoni néprajzi, embertani kutatásai is jelentősek. Nálunk elsőként használta a fényképezés technikáját a néprajzi terepmunkában.

70 évvel ezelőtt hunyt el Karinthy Frigyes (Budapest, 1887. június 25. – Siófok, 1938. augusztus 29.) író, költő, műfordító. 1898 és 1900 között kezdett írni: színműveket, kalandos történeteket, verses meséket írt; emellett naplót vezetett. 1906-ban *Az Újság* munkatársa lett. Ebből az időből ered legendás barátsága Kosztolányi Dezsővel. A következő években sorra jelentek meg novellái, paródiái, humoros írásai a különböző budapesti lapokban, az ismertséget az *Így írtok ti* című paródiakötete hozza meg számára 1912-ben. Sok ismert mű magyar fordítása kötődik a nevéhez (pl. Milne: *Micimackó*, Swift: *Gulliver utazásai*, Twain: *Tom Sawyer kalandjai*), de valószínűleg a fordítások, legalábbis a nyersfordítások egy részét nővére, Emília készítette. 1936-ban agyadaganattal műtötték meg Stockholmban; erről írta az *Utazás a koponyám körül* című regényét.

235 évvel ezelőtt született Pollack Mihály (Bécs, 1773. augusztus 30. – Pest, 1855. január 5.), építész, a Magyar Nemzeti Múzeum tervezője. Osztrák építész dinasztia sarjaként iskoláit Bécsben végezte. Pollack első magyarországi megbízása a pesti Deák-téri evangélikus templom egy másik mester által megkezdett terveinek befejezése volt. Nagyon jelentős szerepe az 1808-ban létrejött Szépművészeti Bizottmányban; ennek tagjaként irányította Pest-Buda építését. Pollack legfőbb érdeme a klasszicizmus meghonosítása Magyarországon. Tévékenysége kiterjedt Pestre és a vidékre, köz- és magánépületekre, voltak polgári és nemesi megbízói. Legjelentősebb, a városképet máig meghatározó műve a Nemzeti Múzeum épülete, amely 1846-ban készült el.

(Forrás: Neumann-ház – Jeles napok, MTA KFKI – HISTÓRIA, Új Könyvpiac – Évszázadok, Wikipédia)

Szülötteink a nagyvilágban

Ézsiás Zsolt

1967-ben született Jászberényben. Jászfényszaru járt általános iskolába. A hatvani Széchenyi István Vasútforgalmi Szakközépiskolában érettségizett. Tanulmányait a Jászberényi Tanítóképző Főiskolán folytatta. Ezt követően a Mozgássérültek Állami Intézetében dolgozott, mint nevelőtanár. 1992-ben vett részt először mozgássérültek nyári táboroztatásán az Egyesült Államokban, amit annyira megkedvelt, hogy még ezt követően háromszor megismételt. 1998-ban végzett a Mozgássérültek Pető András Intézetében. 1998-ban megnősült, majd családjával külföldre költözött. 1999–2007-ig dolgozott egy alapítványi intézetnek, mint konduktor. 2007-től magánkonduktorként segíti a rászorult gyermekeket.

– Hol éltek és mikor költöztetek ki?

Chicago kertvárosában (USA Illinois) élünk. 1999-ben költöztünk ki.

– Bemutatnád pár mondatban a város/országot, ahol laktok?

A kertváros neve, ahol élünk: La Grange Highlands. Ez mintegy 20 percre nyugatra terül el a Michigan tótól és egyben Chicagótól is. Chicago a kertvárosaival kb. 9,5 millió lelket számol.

– Hogyan kezdtetek el dolgozni?

A feleségem is a Pető Intézetben végzett, mint konduktor. 1999-ben mindketten egy szülő által indított alapítványi iskolában kezdtünk dolgozni Chicagóban.

A konduktív nevelést Pető András dolgozta ki az 50-es években központi idegrendszeri sérült gyerekek és felnőttek részére. Az ő általa kidolgozott módszert alkalmazzuk adaptálva a helyi viszonyokhoz és lehetőségekhez.

– Miért választottátok Amerikát?

Mikor befejeztem tanulmányaimat a Pető Intézetben, visszamentem dolgozni a Mozgássérültek Állami Intézetébe. Azonban a keresetem nem fedezte a család kiadásait. Munka után néztem külföldön, így dolgoztam Írországban, Németországban, Kanadában. Ez az életstílus tökéletes egy

fiatalnak, akinek nincs családja és szeretne világot látni. Egy családapának azonban már nem megfelelő. Így hoztuk meg a döntést feleségemmel, Györgyivel, hogy külföldön fogunk dolgozni.

Korábban több nyáron keresztül táboroztattam mozgássérült gyerekeket az Egyesült Államokban. Ekkor betekintést nyertem ebbe a kultúrába. Chicago-ban kaptunk mindketten állást és kiköltöztünk.

– Milyen az életszínvonal a Magyarországhoz képest?

Ha a megélhetést viszonyítom a keresetekhez, itt Amerikában könnyebb a helyzet. Tavaly nyáron töltöttem Magyarországon három hetet. A repülőtérrel mentünk bevásárolni a Tesco áruházba. A kissé kábult állapotomból a pénztárnál tértem magamhoz, amikor fizetni kellett. A kosárban lévő árúért majdnem a dupláját fizettük ki, mint itt az államokban.

– Gyermekeiteknek jelent-e előnyt, hogy Amerikában éltek?

Én 24 éves voltam, amikor először repülőre ültem nagyon csekély angol nyelvtudással. Aki már utazott repülővel, az tudja, hogy jó, ha beszél az ember valamilyen idegen nyelvet a magyar mellett. A gyermekeim 7 hónapos koruk óta gyakorolják a repülővel való közlekedést. Tehát az egyik előny az utazás megtanulása. A másik az angol nyelv tudása. A gyerekek anyanyelvi szinten fogják beszélni az angolt, remélhetőleg segítségükre fog szolgálni az életben. A nyelvtudás mellett otthonosan mozognak egy teljesen más kultúrában is. Természetesen törekszünk arra, hogy a magyar nyelvet és kultúrát is megőrizzük.

– Munkátok szempontjából többet tudtok elérni?

Anyagilag mindenképpen jobban megfizetett a munkánk, mint Magyarországon. Munkavállalásunk szempontjából nemrég váltottunk irányt. Eddig egy

alapítványi cégnek dolgoztunk, most pedig önálló úton próbálkozunk. A jövőt majd meglátjuk.

– Hiányzik-e valami Magyarországról?

Természetesen nagyon hiányoznak a barátaink és a család. Azt gondolom, hogy azok az emberek, akikkel felnő az ember, örökké meghatározzák az életét. Egy-egy hazalátogatás után ott folytatjuk a beszélgetéseinket, ahol – esetleg több éve – abahagytuk.

– Ha hazajönnél, mit sajnálnál ott hagyni?

Ez egy nagyon jó kérdés. Ha az ember több éven keresztül él távol az otthonától, egy bizonyos mértékig megszokja azt. Az új életéből kiszűri azokat a tényezőket, melyek jobbak, mint a sajátja. Többször elgondolkodtam már azon, hogy szeretnék a két általam megismert kultúrából összerakni egy harmadikat.

– A családotról mondanál pár szót?

Feleségemmel, Györgyivel 1998-ban házasodtunk össze Magyarországon. Az első fiúunk otthon született, fél éves volt, amikor költöztünk. 2003-ban született meg a második fiúunk. Az idősebbik most kezdi a negyedik osztályt, a kisebb pedig az úgynevezett kindergartent, ami az otthoni óvodás nagy csoportnak felel meg.

LEADER – Lezárult a tervezés időszaka

A 2008. május 19-én tartott alakuló közgyűlés során létrejött a Jászsági Kistérségi Helyi Közösség (JKHK) Egyesülete, melyben a tizenhét jászsági település önkormányzatai, vállalkozói és civil szervezetei vesznek részt. A JKHK Egyesület elnökének Lóczi Miklóst választották, az alelnök Eszes Béla, az elnökség további tagjai Szűcs Lajos, Tajti Erzsébet és Tóth Tibor lettek. A felügyelőbizottság elnökének Kozma Jánost választották a tagok, a további tagok pedig Dankó István, Gergely Zoltán, Hajdú László és Vinczéné Óze Erzsébet. A tagozatok vezetői: Borbély Gyula (vállalkozói szféra), Kisbakonyi Zoltáné (községi szféra) és Kovács Béláné Pető Magdolna (civil szektor) lettek.

2008. május 30-án több mint öt hónap munkájának zárásaként elfogadásra került a Jászsági Kistérségi Helyi Közösség előzetesen elismert helyi vidékfejlesztési akciócsoport tervezésének eredménye, a „Jász hagyományokon, újszerű fejlesztéseken és sokszínű együttműködésen alapuló versenyképes térségért” című Helyi Vidékfejlesztési Stratégia (HVS). A stratégiát a tagok az utolsó akciócsoport ülésükön egyhangúlag, ellenvélemény és tartózkodás nélkül támogatták.

A tervben az érintettek hét prioritást, va-

lamint 14 intézkedést, továbbá az ezekhez tartozó megoldási javaslatokat fogalmazták meg annak érdekében, hogy Jászberényi kistérség tagjai

- korszerű, versenyképes és integrálódó mezőgazdasággal,
- innovatív és strukturálisan kiegyensúlyozott ipari szerkezettel,
- sokoldalúan képzett, haladó társadalmi integrációval,
- valamennyi szektort magában foglaló, erős kapcsolati hálóval rendelkező, együttműködő térségi társadalommal,
- jászsági és közösségi identitás és hagyományok húzóerejével rendelkezessenek.

Stratégiai cél, hogy a közösségek közötti gazdasági, társadalmi és kulturális kapcsolatok hatására erősídhessenek a versenyképesség, az életminőség javuljon, a térség fejlettebbé, ismertebbé válhasson a 2013-ig terjedő időszak végére.

A prioritások között szerepel a helyi mezőgazdasági ágazatok, a helyi vállalkozások, a turizmus, a humán erőforrás és a helyi életminőség fejlesztése, a helyi örökség megővése, valamint a civil szektorok együttműködésének erősítése. A tervezés folyamatában a tervezők az egyik legfontosabb célként fogalmazták meg, hogy a jö-

vőben elősegítsék a térségben a helyi mezőgazdasági termékek feldolgozását, piacra jutását, segítenék a mikro- és kisvállalkozások létrejöttét, versenyképességük erősítését, fejlesztenék a kulturális és gasztronómiai turizmust. Nagy hangsúlyt helyeznek a helyi szektorok képzéseire, tanácsadói szolgáltatások igénybevitelére, a hátrányos helyzetben élők képzésére, foglalkoztatására. Az életminőség javítása érdekében támogatnák a tanyás területeket, valamint a szabadidős és sporttevékenységeket. Fontos célként jelölték meg a hagyományápolást, a vidéki örökség megőrzését, fejlesztését.

Az említett 14 intézkedéshez az akciócsoport tagok egy előzetes – mind a tizenhét települést érintő – igényfelmérés alapján forrásokat is rendeltek. A tervezők nem csak az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program III. és IV. tengelyének (LEADER) forrásait szerepeltették az elfogadott stratégiában, hanem ezeken kívül egyéb uniós és hazai támogatásokban rejlő forráslehetőségeket is. A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumhoz (FVM) benyújtott Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák értékelése jelenleg is folyamatban van, a LEADER címet ünnepélyes átadására várhatóan 2008. augusztusában kerül sor.

Mihályi Mónika, Pető István

Szép új világ

Már nem emlékszem, kitől hallottam a következő mondatot. Legtöbb ember azért dolgozik élete során olyan munkakörben, amit szívből utál, hogy megvásárolhassa magának azokat a holmikat, amire semmi szüksége. Bennünk, emberekben, úgy gondolom, vele születet tulajdonság a szerzési, birtoklási vágy. Ezzel nincs is probléma, ha kordába tudjuk tartani.

Valahogy úgy alakult a történelmünk, hogy nálunk az európai kultúrkörben sokan a szerzet javakat tekintik értékmérőnek. Annál értékesebb, okosabb, sőt még szebb is vagy minél több vagyont birtokolsz. Ha keletebbre tekintünk, már más filozófiákkal találkozunk. A buddhizmusnál nem a gazdagság a fő érték, hanem milyen messzire jutok önmagam és az igazság megismerésében. Még csak messzire sem kell menni, emeljünk le a könyvespolcra egy Bibliát. Ebben is teljesen más értékrendet találunk. A szeretet a legfontosabb és a többi csak ez után következik.

Talán ezért nem igazán kompatibilis a kereszténység és a fogyasztói társadalom filozófiája. Kereskedelem, mert hisz ez a dolga, készségesen kielégíti szükségleteinket, de az afeletti szerzési vágyainkat is. Így volt ez a múltban is. Bár hiánygazdaság volt, meg volt az a plusz, hogy vadászni kellett a hón óhajtott árura, és kaptunk egy eufóriás élményt, ha végre valahol sikerült ráakadni. Azok a régi vásárok! Téli vásár. Nyári vásár. Őszi vásár. Tavaszai vásár. 30-40% árengedmény. Nagyon megéri!

Ismertem egy idős házaspárt, szerényen éltek. Miután elhaláloztak, az örökösök három teli szekrény kibontatlan bolti csomagolású akciós ruhaneműt találtak. Megérte? No, de most már itt a szép új világ, a fogyasztói társadalom! Szakemberek ezrei dolgoznak azon, hogy minden létező és nem létező igényünket kielégítsék, trükkök százait bedobnak, hogy ösztöneinket felkeltsék. Vásárolj! Vásárolj! Vásárolj! Már pénz sem szükséges. Elég, ha valamennyire hitelképes vagy. Nem baj, ha másfélszeresét fizeted vissza, de rögtön hazaviheted. Nem kell spórolni, ráérsz később, ha bekerülsz a mókuserékbe. Már nincs kiút, mielőtt letelik a részlet ott az új modell, sokkal tőtebb, sokkal szebb, sokkal gazdaságosabb. Újra tanulunk számolni, az ezer forint az ezer forint a 999 csak 900 körüli.

A birtoklási vágy már önmagában kevés többet kell adni. Ön a legszerencsésebbnek érezheti magát. Ön nyert (és még másik tízezer) csak kaparja le a bélyeget és küldje vissza rendelését. Ugye nem telefonálna, ha annyit mondanának húsz ezer telefonáló kisorsolunk egy nyertest. Mennyivel jobb, ha szellemi felsőbbrendűsége tudatában tárcsáz miután meg fejtette a bonyolult rejtvényt, hogy 2 x 2=4 vagy, hogy a kedvenc szappanoperája szereplője milyen színű alsónadrágot visel. A másik módszer: milyen rafinált vagyok, én ez a rossz mobil most tízezer forintért beszámítatom vagy a roncs kocsimért akár 800 000 forintot is kaphatok.

Az igazi nagy pályák a plázák. Ahol az ablaktalan mesterséges fényvel megvilágított csarnok polcai között bolyongunk tér és idő érzékünket elveszítve azért, hogy kiszakadjunk mindennapjaink sivárságából, és vadul vágyunk arra a kis boldogság hormonra, ami az agyunkban fölszabadul mielőtt elhagyjuk a kocsit. Már nem kellene a családi ünnepek már nem kell a család sem hisz nekünk ott a pláza.

Babszem Jankó

Beszélgetés Szűcs Antallal, a Környezetvédelmi, Mezőgazdasági, Közbiztonsági Bizottság elnökével

– A városi hulladéklerakó ez év december 31-én véglegesen bezár. Hol kerül elhelyezésre jövőre a kommunális hulladék? Anyagilag mennyivel kerül majd többre ez a lakosságnak?

Valóban így igaz, arra kell készülnünk, hogy csak 2008 végéig működhet a helyi hulladéklerakónk és még jó, hogy eddig is engedélyezte a Környezetvédelmi Felügyelőség. Ilyen már nem sok működik az országban, aminek nincs semmiféle védelme a talajba történő beszivárgással szemben.

Évekkel ezelőtt kinyilvánítottuk csatlakozási szándékunkat a Borsod-Heves megyei Regionális Hulladéklerakóhoz – amelynek építése sajnos nem az előre tervezett ütemben haladt – de legutóbbi információink szerint felgyorsultak az események és az AWE Magyarország nevű vállalkozás 2009-ben beindítja a 63 településre kiterjedő tevékenységét.

Mi a hatvani átrakó állomásra fogunk szállítani, ahonnan tömörített állapotban a Miskolcra közeli Helyőpapin kialakított lerakókba fogják szállítani Jászfényszaru kommunális hulladékát.

Hogy ez a magasabb színvonalú, több embert és energiát igénylő elhelyezés mennyibe fog kerülni egy-egy háztartásnak pillanatnyilag még nem tudom, de az eddigieknél mindenképpen többre.

Ami valamelyest biztató lehet, hogy komoly uniós és magyar támogatással épül a lerakó, és az is, hogy mind a 63 településen ugyanannyiba fog majd kerülni a szolgáltatás.

Szó van arról is, hogy az időseknél a kis létszámú háztartásoknál bevezetésre kerül a 60 literes kukaedényzet. Az új helyzettel kapcsolatban sok még a nyitott kérdés, hiszen a komposztálásból a hulladékudvaron át a szelektív gyűjtésig sok mindent tisztázni kell még az elkövetkezendő időszakban. Annyit viszont ígérhetünk, hogy a legmesszebb menőkig képviseljük lakosságunk érdekeit.

– A város közbiztonsági helyzetéről mi a véleménye? Különös tekintettel arra, hogy az áthelyezett őrsparancsnok helyére nem került kinevezésre más személy csak megbízták a helyettest a parancsnoki teendőkre ellátására, tehát a

létszám megint csökkent. Lehet, hogy az őrs helyett a KMB csoport több lenne?

Nem mondom, hogy jobb nem lehetne a város közbiztonsága, de ha kicsit kitekinünk Jászfényszaruból, talán nem lehetünk olyan elégedetlenek.

Tudom, hogy nem vigasztalja ez azokat akikhez már betörtek, eltulajdonították féltve őrzött értékeiket, megtakarított pénzüket, de higgyük el, más településeken ez még gyakoribb.

Én az újságon keresztül is arra kérem a lakosságot, vigyázzunk jobban magunkra és egymásra is. Mindenkinek legyen kéznél a rendőrség mobil száma: 06 (70) 330-7626, és ha gyanús jeleket, személyeket észlel ne késlekedjen!

A parancsnok kérdéséhez annyit mondhatok, hogy nem a bizottság sőt, még csak nem is az Önkormányzat kompetenciája.

Elsődleges oka, hogy nincs elegendő megfelelő képesítéssel rendelkező rendőr. Mindezek ellenére bízom-bizunk benne, hogy Jászberényben is fontosnak ítélik városunk létszámgyógyítását megoldását.

Hogy őrs, vagy KMB-csoport működik-e az pedig a lakosságot nemigen foglalkoztatja, ha egyébként a „rend őrzése” biztosított.

– Újra itt a nyár, újra itt a visszatérő probléma a parlagfűmentesítés. Milyen intézkedéseket terveznek?

Azt gondolom nem lenne helyes túlértékelni tevékenységünket és lehetőségeinket, de nem néztük és nem nézzük ölbe tett kézzel, hogy lakosságunk egy része szenved ettől. Éppen azért szorgalmaztuk, hogy a komoly költségek ellenére tegyük rendbe záportavainkat, hogy tiszták és kaszálhatók legyenek.

2007-ben a Krizsán tó, idén a Gólya utcai és a Szikora tó megtisztítása van napirenden, de ez a tevékenység tovább folytatódik.

Az elmúlt évben 120 ingatlanulajdonos került írásban felszólításra, hogy tegye rendbe ingatlanát-kertjét, mert másoknak kellemetlenséget okoz vele.

Sajnos, hogy ez nem mindenkinek természetesen!

Városon belül úgy gondolom – a már több éven keresztül vásárolt fűnyírók, fűkaszák, a parlagfű nyírásra célirányosan foglalkoz-

tott közhasznú személyzet és a folyamatos odafigyelés következményeként – nem lesz kivirágzó parlagfű! A külterületi helyzet nehezebb.

Nem mindenki tudja, de 2007-be is meghaladta a 100 hektárt a parlagfű miatt kényszerkaszált területek nagysága, amelyet a megyei Növényegészségügyi Állomással és a Földhivatallal együttműködve végeztünk részben saját ellenőrzésünk, részben bejelentések és műszeres bemérések alapján.

Az igazsághoz azonban az is hozzátartozik, hogy a kultúrnövények között – főként a napraforgóban – gyakran előfordul ez a gyomnövény és a gyomirtószerek sem elég hatékonyak ellene. Kellő odafigyeléssel, időben történő kaszálással reméljük úrrá tudunk lenni kellemetlen mellékhatásain az idén is.

A dűlőutak állapotáról már jelent meg írás a Pipafüst hasábjain. Önnek mi erről a témáról a véleménye?

Mindjárt az elején fontosnak tartom leszögezni, hogy járhatatlan út nincs Jászfényszaru külterületén. Bizottságunk 2007 tavaszán foglalkozott utójára ezzel a kérdéssel és tapasztalatainkat le is írtuk a MI Újság Fényszarun? című lapban. Azóta lett tolólapozva a csányi határi percs dűlői út, a szegedi féle dűlői út, a sóstói és almási utak.

Az idén mindenképpen rendbe kell tenni a turai utat ahol komoly gondot okoz a benőtt és megerősödött akáchajtások kiirtása. Ezt jó lenne megoldani más utaknál is,

ezért az 1-2 éves növényeket gallyzúzóval próbáljuk „kordában tartani”, de mindezek jelentős költségek.

Több mint 100 hektár a külterületi utak területe, aminek 30-40%-a gyakran használt, legalább ezeket elfogadható állapotban kell tartanunk.

Azok a dűlőutak amikre mi gyerekként szívesen visszaemlékezünk gondozottak, a fasorok szépek, ápoltak voltak. Jó lenne most is, ha szebbek és ápoltabbak lennének, de erre annyi pénz, gépi és emberi munka kellene amennyi ma már nincs.

A városi képviselőtestületnek Ön az egyik legrégebbi tagja. Hogy értékeli a testületben végzett munkáját? Nem érzi, hogy sokszor sajnos kisebbségben marad a véleményével?

Örülök, hogy 1985 óta folyamatosan bíznak bennem amit ezúton is szeretnék megköszönni a fényszarui lakosságnak. A testületben végzett munkámat azt gondolom nem nekem kell értékelni, de ha már csak a vezetéssel működő bizottság tevékenységének fontosságára és összetettségére utalok, akkor is úgy érezhetem komoly dolgokat bíztak rám és persze mindannyiunkra.

Ami az esetenkénti kisebbségben maradásomat illeti annyit mondhatok nem okoz számomra traumát, viszont úgy gondolom felhívom vele a figyelmet, hogy még alaposabban történjenek a döntéshozatalok mindannyiunk és Jászfényszaru érdekében.

– Köszönöm megtisztelő figyelmüket!
???

JÁSZ – TAKARÉKSZÖVETKEZET

Jászfényszaru, Szabadság út 1. sz. alatt várjuk minden régi és leendő ügyfelünket, üzleti partnerünket.

Személyre szabott pénzügyi szolgáltatásokkal, befektetési tanácsadással a már megszokott udvarias, gyors kiszolgálással szakképzett munkatársaink készséggel állnak rendelkezésére.

- Kiemelt betéti kamatok
- Lakossági számla csomagok, hitelkártya, bankkártya
- Hitelakciók, lakossági és vállalkozói ügyfeleknek
- Mezőgazdasági termelők részére területalapú támogatások előfinanszírozása kedvező feltételekkel

Számíthat ránk – mi számítunk Önre!

Jász-Takarékszövetkezet

CSATLAKOZZON DÍJMENTESEN TÁVFELÜGYELETI RENDSZERÜNKHÖZ!

Red Scorpions Security Hungary Zrt.

Jászberény, Ady E. út 37.

Tel./Fax: 06-57-407-747

Rendszerre csatlakozás díja: 0 Ft

Beüzemelési díj: 0 Ft

Installálási díj: 0 Ft

Havi távfelügyeleti díj: 0 Ft

Vagyonvédelmi riasztórendszer szerelésből 10% kedvezmény!

Ajánlatunk új ügyfeleink részére 2008. december 31-ig érvényes.

<http://www.red-scorpions.hu>

Visszatérő kézművesek

Kürtős kalács készítése családi vállalkozásban

A Székelyföldről származó kürtőskalács a kályhacsőről kapta a nevét, hiszen a székelyek a kályhacsövet kürtőcsőnek nevezik, a kürtőskalács sütőfa nagysága és átmérője is erre utal. A leleményes székely a keményfa paraszát, amit a főzéshez és melegedéshez használt, még valamire fel akarta használni.

Kürtőskalácsnak nevezzük azt a fahengerre tekert kelt tésztát, amelyet kristálycukorba forgatunk és a cukor sütés közben rákaramelizálódva, szép mázas fényt ad az elkészült süteménynek. Az a fahengerre tekert kelt tészta, amelyen nincs cukormáz, vagyis utólag porcukorral szórják meg, nem minősül kürtőskalácsnak. A kürtőskalácsot nagyobb családi ünnepekre készítették (esküvőre, keresztelőre, fontos vendég fogadására). Székelyföldön napjainkban is él ez a hagyomány.

Vállalkozásunk 15 évvel ezelőtt jött létre. Történetünk akkor kezdődött, amikor édesanyám 1977-ben férjhez ment, és Kézdivásárhelyről Csömörrre került. A húgom születésével itthoni munkát szeretett volna, sokáig érlelődött benne a gondolat, amelyet meg is valósított; kürtőskalácssütésbe kezdett. Sok gyakorlás és kitartás során jutottunk el idáig, na de ne szaladjunk ennyire előre!

Tehát adott volt az ötlet, egy ügyes székely feleség és egy ezermester férj. Elkészült az első faszenes sütőgépünk. Akkoriban még csak hagyományos nagy méretű kürtőskalácsot árultunk, amit általában félbevágtak, az ízváltásték is szerény volt.

Mivel ezt a terméket kicsik és nagyok egyaránt előszeretettel fogyasztják, célszerű volt olyan méretet választani, amit egy kisgyerek is jóízűen elfogyaszt. Édesanyám kétgyermekes családjára nézve fontosnak tartotta az egészséges táplálkozást. Ekkortájt kerültek forgalomba az állományjavítókkal, tartósítószerrel feltöltött sütik és egyéb édességek. Elérkezett hát az idő, hogy egy ősi, tiszta íz újból visszakörüljön a köztudatba. Így az akkor 6 éves húgom lett a mérce.

Édesanyám terve az volt, hogy itthon a műhelyben sütünk és kiszállítjuk az üzleteknek. Ez a terv azonban nem vált be. Rá kellett

jönni arra, hogy ez a termék mennyire speciális gondoskodást, körültekintést igényel. Szüleim újabb próbatétel előtt álltak, de édesanyám nem adta fel. Így hát kiléptünk a nagyközönség elé, és sorra kerestük a megfelelő rendezvényeket, vásárokat. Közben a választékunk is bővült két új ízzel (kókuszos és fahéjas).

5 évi faszénezen való sütés után új korszakhoz érkezünk. Édesapám egyedi ötlettel állt elő; gázzal sütő gépet készített, amivel beltéren is süthettünk és a füst helyett csak a friss kürtőskalács ínycsiklandozó illata szállt.

Mivel kezdetektől törekedtünk az egyediségre mind ízvilágban, mind látványban fontos lett, hogy megfelelő nevet adjunk a terméknek, így vált ismertté a Kászoni kürtőskalács. (Kászoni édesanyám leánykori neve, ezzel a névvel állítottunk emléket a nagyapának, aki nagyon fiatalon hunyt el; és utaltunk a termék eredetére, Székelyföldre). Így jártuk az országot, aztán a világot. Az évek folyamán Európa sok szegletébe elvittük a magyar gasztronómia jó hírét ezzel az egyszerű termékkel. A nevet sohasem fordítottuk le, így legalább egy új szóval gyarapodott szomszédaink magyar tudása. Több alkalommal előfordult, hogy más is használta a Kászoni kürtőskalács nevet, külföldi kiállítások alkalmával pedig helyiségként fordították.

2004-ben a vállalkozás megérett egy újabb változásra. Védjegyzettük a kürtőskalácsunkat Kürcsi őskalács néven. A Kürcsi szójáték is, az őskalács pedig az ősök iránti tisztelet, hiszen az ötlet az ő dicsőségük, mi csak egy más formában továbbadjuk a világnak.

A Kürcsi védjegy biztos garancia az állandó minőségre. Termékünkhöz csak természetes alapanyagokat használunk fel. Kezdetben két hagyományos ízben készítettük a kalácsot, mára már hét ízesítéssel kínáljuk Önöknek. Mindig frissen, a helyszínen készítjük. Sokan kérdezik, miért üres a kürtőskalács. A látvány és íz magáért beszél, a mi Kürcsink nem üres, töltve van azzal a szeretettel, amellyel Önöknek készítjük.

Makayné Kászoni Mária Magdolna

Harmath József:

Megszülettem

Mindjárt 6 óra.

Tested izmai ugrálnak.

De örülök az ébresztő napsugárnak!

9 hónapja ölel méhed,

Most mosolyog az arcom-, nézd meg.

Én laktam benned várva a napot,

Mikor szepegő kislányod megláthatod.

Keressen a szemed, villantsd rám

egyszer,

A szikrázó, drága fényekkel.

Egyenesítsd ki megroppant gerincet,

Arcoddal arcomat érintsd meg.

Érzed? Újjászültük magunkat,

Hogy meglássuk új világunkat.

A napot, a holdat, a fákat, a vizet,

A hangot, az arcot és óvó kezét.

A csendes napot, a madarak dalát,

Az élet örömet, és játékát.

Felfedjem magam és téged,

Édesanyám,

Ki apuval együtt máig vártál rám.

Nincs annyi virág a réten,

Amit adnék neked,

Fogd hát meg kezem,

Hogy legyen mit nézmem,

Nézmem és érezmem melegét,

És Te is érezd a kicsi szívem

köszönését...

egy karnyújtásnyira Tőled

Jászfényszaru, Szabadság út 30. (06 57) 522 990

új K&H bankfiók nyílt!

K&H fióknyitás betét EBKM= 9,00%*

→ K&H TeleCenter (06 1) 300 0000 → www.kh.hu
→ gyors ügyek sávja → hiteltanácsadás → befektetéstervezés → biztosítások

*Ajánlatunk 2008. május 15. és 2008. november 14. között új bankfiókban, új ügyfélként elhelyezett, egyhónapos futamidejű K&H fióknyitás betétre vonatkozik. A minimum lekötendő betétösszeg 100 ezer forint, EBKM=9,00% a 2008. május 15-én hatályos hirdetmény szerint. A Bank új ügyfélnek azt az ügyfelet tekinti, aki a fióknyitást megelőzően nem szerepelt a Bank ügyfél-törzsadat nyilvántartásában, azaz semmilyen üzleti kapcsolatban/jogviszonyban nem állt a K&H Bankkal. A kiemelt kamatláb csak egy futamidőre szól, a lekötött betét a futamidő lejáratát követően automatikusan átvezetésre kerül arra a számlára, amelyről lekötésre került EBKM=0,20%-6,99%, és amely összeg K&H fióknyitás betétben már nem köthető le ismét. Jelen hirdetés nem minősül ajánlattételnek, célja pusztán a figyelem felkeltése. A termék, szolgáltatás részletes leírását, kondícióit a vonatkozó szerződés, Általános Szerződési Feltételek, a K&H Bank Üzletszabályzata és Hirdetménye tartalmazza, melyek megtekinthetők a bankfiókban és a www.kh.hu internetes oldalon. A Bank a kondíciók megváltoztatásának jogát fenntartja.

Királylányok és lovagok

avagy reneszánsz kalandok az iskolában

A vakáció izgalmas kalandokkal kezdődött azoknak a diákoknak, akik az idei drámás napközis táborunkban töltötték az időt.

Kis iskolánk 5 napra reneszánsz kastéllá változott. „Férfi” lakói megtapasztalhatták a lovagi élet küzdelmes hétköznapjait, a lányok pedig kecses mozgást, nőies viselkedést, ékszerkészítést tanulhattak.

Nagy volt a tét, hiszen péntek délután a mi kis 21 századi vármegyénkbe megérkezett Mátyás király, hogy meggyőződjön róla rendbe működik-e országa.

Rendkívüli izgalommal, és végláthatatlan feladatok megoldásával készültünk a nagy napra.

A fiúk kardot, pajzsot, páncélinget, lovagi sisakot kreáltak, saját készítésű lovukon viadalt tartottak.

Lányaink szorgosan fűzték gyöngykoszoroikat, varrták különleges fátylaikat, válogatták, vasalták estélyi ruháikat. Nem mindennapi harisnyavirágaikkal igyekeztek elkápráztatni hercegeiket, s közben szemrevételezték az ifjú lovagokat.

Természetesen bőséges szellemi táplálékaink mellé némi testi táplálékot is magunkhoz vehettünk. Ebédünkről Vágó bácsi gondoskodott, s külön kuriózumnak számított, hogy most mi is az étteremben étkezünk. Reggelit, tízórait, uzsonnát Péterné Marika néni szolgálta fel számunkra. Ettünk mindent, mi szem szájnak ingere: palacsinta, melegszendvics, pizza, dinnye,

vajas-lekváros kenyér, házi kakaós csiga... szóval, ami jár az arisztokráciának!

Péntek délelőtt Zsóka néni vezetésével feldíszítettük a fogadótermet majd csobantunk tanuszodánk vizében, s királyi módon készültünk az estére. Felöltöttük ünnepi ruháinkat, s legnagyobb tiszteletünkkel köszöntöttük a kedves szülőket, hozzátartozókat. Mátyás is megérkezett kedves feleségével, Beatrix királynéval, lovaggá ütötte ifjainkat, hölgyeinket bókokkal illette, és táncra perdült alattvalóival. Könnyes lett a szemünk, látva, hogy 28 gyermekünk, komolyan véve a tánc tanulást, reneszánsz zenére gyönyörű koreográfiát készítettek, amit természetesen Mátyás királynak bemutatottak a reneszánsz vacsorán.

Megelégedéssel töltötte el, amit látott, s ígérte jövő évi királyi adományára ismételtlen számíthatunk.

Mátyás és alattvalói is elégedettek, hiszen adományokkal tudtuk csak megvalósítani ezt a reneszánsz tábor. „Vármegyénknek” „Jászfényszaru az Oktatásért Alapítvány”, a Diákönkormányzat, számos szorgalmas szülő segítséget nyújtott. Köszönjük nekik!

Köszönjük továbbá Folyó Zsófinak, Horváth Boginak, Mészáros Katának és Tóth Mercédesznek, akik rászánták az első szabad nyári hetüket, hogy nekünk segítettek.

Úrhölgyei voltak: Baliné Maróka néni, Lajkóné Tünde néni, Penczerné Marika néni, Kocsisné Monika néni, Tóthné Hédi néni, s Péterné Marika néni.

A tábor sikerét misem bizonyítja jobban, mint az egyik kedves hercegnő szavai, mint a búcsúzásnál elhangzott: Anya, olyan jó volt, hogy jövőre is muszáj lesz ide jönnöm!”

TKH

Kis Magyar Társadalmi Keresztmetszet

Néhány hete egy gimnáziumi osztálytársam keresett meg a világháló segítségével, és közölte velem a – számomra megdöbbentő – hírt, miszerint 30 éve elmúlt, hogy egy dokumentet kaptunk, „érettségünk” megmásíthatatlan bizonyítékát. Mi ugyan már akkor is felnőttek éreztük magunkat, de azért az mégis más, amikor az ember már bizonyítványával is igazolni tudja: érettségizett....

Annyi minden volt épp 30 éve. Kábé az egész ifjúságod. A 30 éves érettségi találkozó traumatikus szembesülés, akárhány éves is a lelked: gyanútlanul belépsz egy vendéglői különterembe, várva, hogy odanézz a söre fölött a Bajor vagy a Cofi, hogy rád röhög a Bajnóczy vagy a Mekler – na persze a régi arcával. És hiába mondogatod hetek óta, hogy ugyebár mi már nagyon negyvenesek vagyunk – ott, a különterem ajtajában egyetlen ösztönös mozdulattal megpördülsz, mert eltévesztetted a helyiséget: te az osztályodat keresed, pardon, most látod csak, hogy ez a szoba itten tele

van öreg trottyokkal, és vénasszonyokkal. Mélyre vésett vonások, ősz hajzatok, puffadt képek, szem alatti táskák, májfoltos kezek...

És persze a mélyre vésett vonások közül kikacsint a Bajor szeme, a mákos hajzat alól a Bajnóczy vigyorog, a duplakarikák-ból felnéz a Cofi, a sör fölött meg, abban az újságba illő protokoll-portréban ott búvik a Mekler kópé képe. Ezek itt álcázzák magukat, gondolod az általános csokolózás közben, míg szívednek hajdan oly kedves régi barátod meg nem kérdezi: Te ki is vagy?

Aztán lassan helyére rázódik a köznapi középkorúdi. Hiába ismeretségeteknek az a kis pikantériája, ezek ugyanazok a homoszapiensz-sztorik: élet, halál, ember az időben.

Kis Magyar Társadalmi Keresztmetszet. Az osztályfőnök névsorban szólítja fel az öregdiákokat, s mi hallgatjuk a pár percbe zsúfolt sorsokat. Mintha a mai magyar valóság miniatürizált változata elevenedne meg, gúnyos mosollyal a szája sarkában.

„Érettségi után elvégeztem a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskolát. Aztán a Közgazdasági Egyetemet. Aztán felsőfoku nyelvizsgát tettem angolból. Aztán németből. Majd olaszból. Ezután egy manager képzőn is levizsgáztam.” – pattognak a diplomák egy valamikori nagyreményű szájából. Majd kiböki a poént – „Most pénztáros vagyok az Intersparban.”

„Orvosi diplomám van. Bőrgyógyász szakvizsgát tettem, de aztán született 3 gyerekem...” – (milyen érdekes a ‘de’ kötőszó, ugye? – „Jelenleg nem praktizálok, a nyelvtudásomat felhasználva valami műanyag kütyüket importálok Tajvanból. Hogy mi a neve, ne kérdezzétek, nem tudom, de meg tudok élni belőle. Ja, a diplomám...? Hát az ott lóg a falon, szépen be van keretezve. A tajvani üzletfeleim úgysem tudják mi áll rajta, nem? És hát mindegy is...”

„Magyar–angol szakon végeztem az ELTE-n.” – szól egy másik történet – „Jól élek, mindenem megvan, amire vágytam, a házasságom rendben, a férjem is tanár, a

gyerekeink most járnak egyetemre, mindhárom tanítatjuk. Nem panaszkodhatom.”

Szinte hallhatóan kattognak a fejekben a kerek: Mi van? Panasz nélkül? Tanári diplomával...? Jól...? Elégedetten...? Na de itt is van poén...

„Az Egyesült Államokban tanítok az Indiana Egyetemen”

Újabb sikertörténet (?):

„Olajmérnök vagyok. Mindenem megvan. – Csak néha eltart egy pár napig, amíg a fiam és a lányom megbarátkoznak velem. Ugyanis én Líbiában élek, ott keresem meg azt a pénzt, amiből aztán itthon az asszony el tudja tartani őket...”

A jelenlevő 28 valamikori nagyreményű beváltotta a hozzáfűzött reményeket, hisz összesen legkevesebb 60 diplomát szereztek.

Hogy az Élet nem váltotta be a mi reményeinket? Nem kérhetjük számon senkitől...

Hogy a 60 diploma talán ha 6-7 elégedett sorsot alapozott meg? Ne legyünk nagyra-vágók...

Hogy a jól képzett, nagytudású szakemberek vagy külföldre szaladtak a megélhetési gondjaik elől, vagy beültek egy multi-cég pénztárába? Mindenki másképp csinálja...

Jelenkorunk másik rákfeneje is ránkacsint, és mi kínunkban vigyorgunk a statisztikán. 28 ember. 23 tönkrement házasság, kitudjahány szülők között ingázó gyerek. Aztán az újabb és újabb próbálkozás, majd „az én gyerekeim, meg a te gyereked veri a mi gyerekünket-családok”. Zűrzavar és káosz a lelkekben, és szívekben, jólhangzó hazugságok, kifelé és befelé egyaránt. Imidzsnek becézett álarcok, szinglinek becézett magányosság, mintha az idegen nyelv legalábbis tompítaná a valóság életét, és fájdalmasságát.

Mi a rendszerváltás fiataljai voltunk. Úttörőkből és KISzesekből lett cserkész-szülők, mozgalmi dalok felöltött késői első-áldozók, szocializmust építő pályakezdekből lett diplomás munkanélküliek.

De a szemébe nevetünk a Sorsnak, szeretettel neveljük a nekünk adatott gyerekeket, elvégezzük a ránk szabott munkát, szorítunk egyet újra meg újra a derékszíjon, és összejövünk a világ legtávolabbi pontjairól is, hogy megünnepeljük, a harminc évvel ezelőtti világba vetett hitünket, és ez bizalmunkat.

VZs

A magyar bor dicsérete

„Mások Frankhon boráért hadd rajongjanak csak, magasztalják spanyol vagy olasz bor ízét, vagy azt dicsérik, melyben sirázi tűz ég: magyar vessző nedvét kívánom én magamnak. Ki csínján issza csak, életét megnyújtja annak, ily nektár nem csiklandja az istenek ínyét, nem szűr ilyent a Rajna és a Mosel-vidék, azért, Duna, minden folyónál boldogabb vagy! Erő sarjad ki az aranyból: régi dal, magyar föld ontja az arany legremekebbjét, a hegy tele arannyal, hát a nemes ital ily erőssé, mint itt, másutt hol nevelkednék? Én azt hiszem: Kánában a mennyegzői bor, az is magyar földben termelt valamikor.”

Gottfried Benjamin Hancke

Köszöntök Mindenkit újra, azt is aki a bort issza és azt is aki nem. A korábbi számban már beszélgettünk a borról a borkultúráról és arról az útról ami a megismeréséhez vezet. Ezt a túrát a magyar bor és kultúrája kapcsán járjuk és most már bátran kijelenthetjük, hogy túl vagyunk az első lépéseken mint az a gyermek amelyik éppen járni tanul.

Az első lépérről már beszéltünk, hát emlékezzünk az őt követőkre is. A nyitó előadást továbbiak követték, jöttek sorban a magyar történelmi borvidékek képviselői, hozták magukkal ismereteiket és finom boraikat is. Megismertük Egert, most egy kicsit más szemszögből, Simon József által megvilágítva. Megtudhattuk azt is, mi a Bikavér, mi a Bikavér törvény, mert az is van, szabályozás, összetétel, bírálat és még sorolhatnám.

A következő állomás a tokaji borvidék mi is lehetne más, hazánk leghíresebb borvidéke. A Béres Rt. név sokaknak az egészséges

megóvás, gyógyulás kapcsán jelenik meg, de van itt már más is. A család gondolt egy bátrát és kiválasztották Erdőbényét. Zöldi Kovács Árpád a birtok igazgatója lendületes előadásban röpített bennünket a vidékre és szinte szemünk előtt megjelentek sorra dűlők, a birtok épületei. Ki ne ismerné a tokaji aszút vagy a szamorodnit de, hallottak már a híres erdőbényei kádármesterekről, én mos először.

A sok munka, amivel egy új vállalkozás elindul és az általuk kínált termék piacot hódít, hosszú út, de a verseny győztes borok mutatják a helyes irányt.

Az újabb állomás Ménes, Arad mellett Balla Géza borászata. Jött egy számunkra ismeretlen ember, Bálint Zoltán, jött és beszélt, átértékeltük mi is magyarnak lenni, megismertük az általa hozott ízeket, megcsodáltuk azokat. Amikor elment már barátként köszöntünk el egymástól. Ilyen egyszerű lenne, lehet, de ehhez tudni kell vendégnek lenni és vendéglátónak egyaránt.

A legutolsó tavaszi élmény van hátra már csak, de csak időben utolsó! Egy igazi pince látogatás. Gyöngyöspata hozzánk közel, mégis kevesen ismerjük ezt a hangulatos kis mátrai falucsukát. A vendéglátónkat már egy éve ismerem, itt volt az ideje, hogy mindannyian megismerjük őt. Bernáth Magdi vagyok, így mutatkozik be nekünk. 300 éves pince amibe járunk, valamikori papi uradalom. Kellemes hűvös, hordók, palackok, kóstolás, töltött káposzta, jó hangulat. Nagy élmény.

Az utazás véget ért, vagyis nem, kicsit pihenünk és ősszel folytatjuk tovább. Újabb utazás, újabb ismeret...

Baranyi József

„Munkaerő-piaci menedzser”-program Jászfényszaru is

Regionális adatok alapján az észak-alföldi régióban különösen súlyos méreteket ölt a tartósan munkanélküli, alacsony iskolai végzettségű roma származású munkavállalók száma. A rendszerváltás főként olyan munkahelyek megszűnését eredményezte, melyek nagy számban foglalkoztattak alacsony iskolai végzettségű, illetve roma munkavállalókat.

A tartósan állástalanná válás egyértelműen eredményezte a társadalmi kirekesztődést, megélhetési gondokat, valamint egy igen alacsony szintű szociális ellátásokra történő berendezkedést.

A cigányság munkaerő-piaci esélytérmentése, komplex feladatok végrehajtását teszi szükségessé. A roma foglalkoztatás elősegítése érdekében, a munkaügyi központ intézkedései között szerepelnek a már folyamatban lévő projektek, valamint a 2008. évben beinduló munkaerő-piaci program megvalósítása is.

A program hosszú távú (közvetett) célja

Egy komplex eszközrendszer felhasználva, a munkaerő-piaci reintegrációt célzó tevékenységek megvalósítása. A munkanélküliség enyhítésében érintett és érdekelt partnerek, intézmények és szervezetek tevékenységének összehangolása, partnerségi viszonyaik kialakításának elősegítése.

A roma munkanélküliek elsődleges, másodlagos munkaerő-piacon történő elhelyezkedésének, illetve munkaerő-piaci esélyeinek növelése.

A program rövid távú (közvetlen) célja
Roma foglalkoztatottak létszámának növelése.

A program célcsoportja

Közvetlen célcsoport

Lehetőleg érettségivel rendelkező, elsődlegesen roma álláskereső.

Közvetett célcsoport

A régió településeinek elsősorban álláskereső roma lakossága.
(Forrás: Észak-alföldi Regionális Munkaügyi Központ pályázati felhívása)

Jászfényszaru Város Önkormányzata bekapcsolódva e programba sikeres pályázatot nyújtott be a regionális munkaügyi központhoz, melynek eredményeként lehetősége nyílik 1 fő roma álláskereső alkalmazására **munkaerő-piaci menedzser** munkakörben.

Az Önkormányzat Munkaerő-piaci menedzserként **Mezei Zsoltot** foglalkoztatja 2008. június 17-ei kezdettel, 19 hónapon keresztül.

Tisztelt Álláskereső!

A munkaerő-piaci menedzser segítőközreműködését igénybe vehetik hivatali időben a Rimóczi kastélyban, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat közvetlen szomszédságában.

Forduljanak hozzá bizalommal!

Feketéné

Csángó Fesztivál 2008. augusztus 6–10.

„A kultúrát nem lehet megörökölni,
Az elődök kultúrája egy-kettőre elpárolog,
Ha minden nemzedék újból és újból meg
nem szerzi magának”

(Kodály Zoltán)

Miért éppen Jászberényben?

A Csángó Fesztivál története összefügg a nemzetközi hírnévre szert tett és idehaza is a legmagasabb elismerésekre méltó Jászság

Népi Együttes, és a Nemzetközi Táncház és Zenésztábor történetével. 1991-ben gyimesi és moldvai csángók látogattak el az Együttest alapító, Papp Imre meghívására Jászberénybe. Magyarországon a kilencvenes évek kezdetén a Csángó Fesztivál volt az első kapu, amely kitérte ajtaját a környező országok kisebbségi kultúrája felé – meséli Szűcs Gábor a fesztivál igazgatója. Az első három rendezvény a csángókra, még inkább azokra a moldvai csángókra igyekezett felhívni a közvélemény és a politikusok figyelmét, akik évszázadok óta az anyanemzettől elszigetelten éltek és így próbálták megtartani magyarságukat. Későbbiekben az erdélyi hagyományőrök, és hazai kisebbségek bemutatását is fontos feladatnak tartották a rendezők. A világ minden tájáról jöttek és jönnek a saját népművészetüket, hagyományukat bemutató csoportok, együttesek. Olyan országok kapnak meghívást, ahol a kisebbségek tradicionális folklórja megtalálható és őrzik a rájuk jellemző autentikus jegyeket. Az I. Csángó Fesztivál óta a rendezvény óriási terebélyesedett, új tartalommal telítődött, nemcsak Jászberénynek, a Jászságnak, de mondhatni az országnak is egyedülálló rendezvénye lett. Ez bizonyítja számos hazai és már európai uniós díj, elismerés is. 2007-ben a Csángó Fesztivál elnyerte az „Észak-alföldi régió ajánlásával” minősítést és a „Kultúrák Közötti Párbeszéd Európai Éve 2008” védjegy használati jogát. A rendezők is számos hazai díjjal rendelkeznek. Az 1971-ben alakult „Örökös Kiváló Együttes” és a „Bartók díjas” Jászság Népi Együttes, amely a hazai amatőr néptáncmozgalom egyik legkiemelkedőbb szereplője. A Csángó Fesztivál sajátos célt képvisel, nemcsak a kultúrát, hagyományt erősíti, hanem tudatosítja az örökség megőrzését is. Népművészetünk, kultúránk hatalmas érték kezünkben, és a Csángó Fesztivál egyike azoknak, amely művészi értékeket hoz létre, és ápolja a hagyományokat.

Kiemelt programjaink

Augusztus 07. (csütörtök)

NYITÓGÁLA – Gálaműsor I.

1. rész A Fonográf díjas Csík zenekar „Ez a vonat, ha elindult, hadd menjen?” lemezbemutató koncertje: ez a képzeletbeli vonat nemcsak térben, de időben is elvisz minket olyan helyszínekre, ahová mi már nem juthatunk, de jó emlékeket idézhet fel és mellette kellemes szórakozást is ígér.

tók díjas” Jászság Népi Együttes a hazai amatőr néptáncmozgalom egyik legkiemelkedőbb szereplője.

Augusztus 08. (péntek)

„CSÁNGÓ KÉPEK” – Gálaműsor II.

Moldvából: László Legedi István (Klészse), Nyisztor Ilona (Pusztina), Diószén, Pusztina

Gyimesből: Antal Tibor (Gyimesfelsőlók), Gyimesközéplóki és Gyimesfelsőlóki hagyományőrök, Kóstelek
És még számos közreműködő...

Augusztus 09. (szombat)

- FELVONULÁS a város főterén közel 500 fő részvételével

- „SZÍNES VILÁG” Gálaműsor III. – a külföldi együttesek közreműködésével

Augusztus 10. (vasárnap)

- „ÉRTÉKEINK” – Vizontlátásra Jászberény – Gálaműsor IV. – az erdélyi hagyományőrök, a külföldi együttesek, a Jászság Népi Együttes közreműködésével

Éjféli koncertek:

Augusztus 08. Péntek – Parno Graszt – A Parno Graszt a cigányzenei hagyományokat, a szabolcs-szalmári Paszab és környékéről gyűjtött dalokat új szerzeményekkel, magyarról cigány nyelvre fordított szövegekkel bővített számokat évek óta sikerrel mutatja be a közönségnek. A zenekar mind a mai napig innen indul vándorútra koncertről koncertre, legyen az Párizsban, Moszkvában vagy éppen Jászberényben a Csángó Fesztivál.

Közreműködik: Lovasi András – a Kispál és a Borz énekes

2. rész Jászság Népi Együttes önálló műsora

Az „Örökös Kiváló Együttes” és a „Bar-

A gazdálkodó ember kalendáriuma

A gazdálkodó ember számára nélkülözhetetlen volt az időjárás változásainak ismerete, az ismétlődő természeti jelenségek, jelek megfigyelése. Munkájának eredménye, sikere függött attól, mennyire tudta megfejtani a madarak röptében, a növények növekedésében, a házi- és vadon élő állatok viselkedésében megbúvó jelzéseket, hogyan vette át elődeitől az idő fordulását megmutató jeles napok üzenetét.

Jeles napok időjárás jóslása

Augusztus – Kisasszony hava		
„Sűrű eső augusztusban, jó mustot ad a hordóban”		
Domonkos	augusztus 4.	Ha Domonkos forró, Kemény tél várható. Domonkos napján ha esik, A tél szárazsággal telik.
Úr színéváltozása	augusztus 6.	Az Úr színéváltozása A szőlőknek tarkulása.
Lőrinc	augusztus 10.	Lőrinc napja, ha szép, Sok a gyümölcs és ép. Lőrinc belekotor a sárgadinnyébe.
Szeptember – Szent Mihály hava		
„Olyan lesz egész szeptember, milyen idő jön egyeddel”		
Egyed	szeptember 1.	Egyed ha fenn hordót görget, Jól terem jövőre földed. Ha elmúlt Egyed, A jószág már ehet.
Rozália	szeptember 4.	Rozália nevének viselőjét megoltalmazza minden bajtól, járványos betegségtől
Kisasszony	szeptember 8.	Az időt Kisasszony napja, Négy hétre előre szabja.
Mihály	szeptember 29.	Szent Mihálykor keleti szél, Igen kemény tele ígér. Szent Mihály öltöztet, Szent György vetkőztet.